

svećenik imade praktični, a i znanstveno prikazane sve redovite funkcije redovitog liturgijskog dušobrižničkog rada. To je zapravo lijepa i vrlo praktična savremena liturgika. Savremena, jer je na znanstvenoj visini i jer je osnovana na najnovijim crkvenim odredbama. Kao sva njegova izdanja, tako je i ova najnovija Praxis celebrandi P. Gatterera vrlo jasno i pregledno sastavljena, s mnogo erudicije i topline, a nada sve posve praktično.

2. Tako reći u nekoliko mjeseci doživjela je ova knjiga evo peto izdanje. To je samo dokaz, kako je pisac umio izabrati i čitateljicama i slušateljicama iznijeti vidike, za njih, kao i za premnoge uopće, nove, a u zbilji tako stare, kako je staro i kršćanstvo i njegova liturgija. I danas, u toliko promijenjenim prilikama, usred tendencije posvemašnjeg ne samo preokreta, nego potpune revolucije duševnog, porodičnog i socijalnog života žene, osjeća moderna žena u svojoj duši iste ciljeve, iste težnje, iste boli, kao i svetece prvih kršćanskih vremena i kasnije, što ih je Crkva uvrstila u svoju liturgiju. Mnogo ljepote, mnogo potresnosti i mnogo nježnosti opažamo u crtanju odnosa žene — djevice, supruge i udovice — prema Kristu, Mariji i Crkvi. To, i ništa drugo, je ishodište osnovnog životnog principa žene, kao i muškarca. I u tom svijetlu daje ova knjiga mnogo misao i mnogo riješenja savremenih problema katoličke ženske psihe.

3. Pisac nastavlja istraživanja P. Grisara o »crkvenim postajama« u Rimu, t. j. uopće o značenju postaja i onda o pojedinim postajnim crkvama u Rimu, koje su u Misalu 87 puta označene. Razvitkom crkvene godine i mnoštvom rimskih Tituli osjetila se potreba za nekim jedinstvom cijele rimske kršćanske zajednice. Tako su nastale postajne crkve, u kojima je biskup u određene dane s većom asistencijom držao svečanu službu Božju s naročitom svečanošću. Možda se u početku to zbivalo uopće u sve liturgijske dane, no kako se iza IV. vijeka rimska liturgija veoma razvila, opaža se, da postajni dani nisu uopće svi liturgijski dani, pa ni sve nedjelje, nego samo nedjelje i dani naročitog liturgijskog značenja, kako je to i danas još u R. Misalu. Najveći dio knjige zaprema prikaz svih postajnih rimskih crkvi, redom od sedamdesetnice do Došašća. Ovi podaci u mnogom osvjetljaju razumijevanje odnosnih misnih obrazaca i molitava.

Dr. D. Kniewald.

L. Garriguet: Les deux grandes dévotions de l'heure présente. Dévotion à l'eucharistie et dévotion au Sacre-cœur. Paris VI. 1926. P. Tequi, libraire-éditeur, 82 rue Bonaparte. 8°, VI + 188.

Sadržina je ove knjige izvadak iz većeg autorovog djela pod naslovom: *Eucharistie et Sacre Cœur* (Étude comparative de théologie et d'histoire sur les deux dévotions 8°, 357.). Čisti historičko-dogmatički naučni karakter zamijenio je ovdje jednostavnim izvodima, koji djeluju na dušu u jednom pravcu pobožnosti prema euharistiji i presv. Srcu. Zato je i posvetio dobar dio učincima sakramenta kao i pobožnosti k presv. Srcu. (Chap. XIII. i XIX.).

Religijske potrebe našeg doba opravdavaju što jače i što intenzivnije proširenje ovih dviju pobožnosti. Naše svećenstvo može ustanoviti, da je

narod pristupačan: kako za čestu i svagdanju sv. pričest tako i za pobožnost Srcu Isusovu. Samo je jedna poteškoća: obje pobožnosti zahtijevaju da se dušobrižnik svom dušom oda radu i nastojanju svojih vjernika, da im kao vođa i učitelj uvijek bude u blizini. A to u većini slučajeva nije našim dušobrižnicima moguće. Otud neki zastoje... krzmanje. Sigurno ne radi nerazumijevanja, nego radi fizičke nemogućnosti. Čim se broj radnika u vinogradu Gospodnjem polako povećava, bit će i raširenost ovih dviju pobožnosti veća među našim katoličkim pukom.

Gg. dušobrižnicima može ova knjiga ako znadu francuski, lijepo da posluži.

Dr. A. Živković.

L'apostolat missionnaire de la France. Conférences données à l'institut catholique de Paris II. série 1924—1925. Paris VI. 1926. Pierre Tequi, libraire-éditeur, 82 rue Bonaparte. 8°, XXI + 320.

Problemi, što niču iza rata na istoku, zaokupljaju evropske mislioce. Istok se budi iz svog stoljetnog sna... nove snage i nova spoznaja... mogla bi da nas iznenade. Većina evropskih mislilaca nema ništa drugo pred očima, osim problema civilizacije i kulture. A mi upozoravamo na historijsku činjenicu: kad su se svojevremeno divlji germanski i slavenski narodi spuštali u Evropu, nije li kršćanstvo iz njih učinilo ne rušioce, nego pomagače kulture?

Ako igdje, a ono bi se evo u pitanju misijskog djelovanja morali složiti i državni i crkveni krugovi. Neka budu sigurni: da Evrope pred žutom i crnom rasom ne će spasiti nitko, ako je ne spasi kršćanstvo.

Znamo, da države u svom podupiranju misijskih stanica imaju i izvjesne političke ciljeve. Konačno i misionari sami — nose kulturu, a snjom i upliv svoje nacije. Pa toga ne ćemo ni zamjeriti — i ako moramo istaknuti, da je takav način djelovanja štetan s crkvenog, odnosno religijskog stanovišta.

Francuska je mnogo učinila za misije. I danas čini mnogo. A imajući pred očima probleme, o kojima u predgovoru lijepo raspravlja Msgr. E. Beaupin, morat će da učinj još više. Ne samo Francuska, nego i sve ostale države.

Upliv ruskog boljševizma i internacionalnog komunizma ne će odgojiti narode Azije i Afrike u onom smislu, u kojem je Crkva svojedobno odgojila germanska i slavenska plemena. Zato valja i u interesu naše civilizacije i kulture podvostručiti dosadanje misijsko djelovanje.

U ovoj je knjizi odštampano deset predavanja od raznih autora. Sva data u njima iznesena daju sliku vrlo razgranjenog francuskog misijskog djelovanja. Iznoše pitanja, koja su u ovom radu od načelne važnosti, a upozoruju na poteškoće, s kojim imaju da se bore pojedine kongregacije.

Sadanj papa Pijo XI. obraća naročitu pažnju na misije. I kod nas je življi rad, veća pažnja i ljubav za misije. Mnogo čine u tom pogledu oci Isusovci u Zagrebu. Bit će ljudi, koji će s velikim zanimanjem, a i uz veliku korist moći da čitaju ove konferanse. Preporučujemo.

Dr. A. Živković.

Louis Rouzic: Les saints ordres. Doctrine et action. Paris VI. 1926. P. Tequi, libraire-éditeur, 82 rue Bonaparte, 8°, XI + 522.